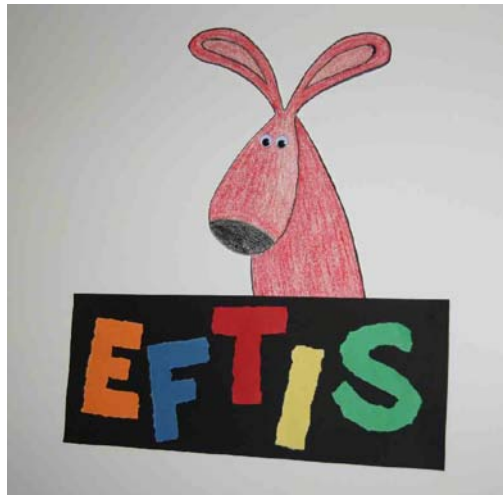

Månadens Eftis – Houtskär

Text och bild: Anna Johnson
Besök 18.12.2006

Jag besöker Houtskärs eftis i december just före jullovet ska börja. Houtskär är en skärgårdskommun i Åboland, och för att komma hit från fastlandet ska ni ta skärgårdsvägen i St. Karins, köra genom Pargas, Nagu och Korpo och åka med tre gula landsvägsfärjor innan ni är framme. Just före skolan i Träsk där eftiset också finns, byggs för närvarande Träsk kanal så där går vägen i en brant kringelikrok. Sen vänder ni till höger in på skolgården och stannar bilen. Välkomna till Houtskärs eftis!

Skolhuset är gult och ligger precis i skogsbrynet, från vägen skimtar en havsvik i bakgrunden. Här finns en stor skolgård med sandplan, fotbollsmål och bollplank, och bredvid skolan vid samma gård ligger Houtskärs Idrottshall. Jag kommer vid 12-tiden och då har en del elever just slutat medan andra har rast så gården är full av barn som leker och spelar fotboll eller väntar på att taxin ska komma och köra hem dem. Jessica Karlsson är ledare på eftis. Hon berättar att kommunen startade eftisverksamheten hösten 2005 och att hon varit dess ledare sedan dess. I år går det sex barn i eftis, de kommer dit direkt efter skolan som alltså verkar i samma byggnad.

Barnen ställer upp för gruppfoto i fotbollsmålet. Från vänster Elin, Alex, Anton, Jakob och Isak

Jessika Karlsson, ledare för Houtskärs eftis

Eftisverksamheten startar vid 12-tiden. Oftast börjar man med lek utomhus om bara vädret tillåter, annars går gruppen genast in eller så använder man bollhallen. Fotboll är alltid roligt, både flickor och pojkar är ivrigt med. Sen går man in och fortsätter att leka, det är den fria leken som är huvudsaken. Ibland gör barnen något pyssel, som t.ex. svamptavlan som är upphängd under ett bord. Barnen har gjort sina egna svampar och dekorerat med mossor och ljung. Bordet har också blivit kamouflerat så att det känns som om man var i en svampskog på riktigt. Vid 14-tiden blir det mellanmål och medan barnen äter läser Jessica högt. Efter mat och läsning är det läxdags för skolbarnen, så mycket som möjligt görs undan så att barnen inte behöver tänka på läxorna hemma sen. Och så leker barnen tills de blir avhämtade eller hemkörda av taxin vid 16-tiden.

Fotboll på skolgården. Alex sparkar och Anton står i mål.

Anton och hans svampfamilj

Jakob och Axel vid sina svampar under bordet.

Så småningom har de andra skolbarnen åkt hem eller gått in på lektion och då får jag träffa Elin och Alex som går i årskurs 2, Jakob och Anton på årskurs 1, och Isak som går i förskola. Linnéa som också går på ettan är sjuk idag. Ute på gården spelar barnen en hel del fotis idag. Det finns ingen snö ännu men det var kallt på natten så det finns två små isklickar på gården. Den ena är perfekt som glidbana om man tar ordentlig sats. Isbanan är inte lång men den räcker till många fartfyllda glidbilder.

Anton

Isak

Jakob

Elin

Alex

Sen går vi in. Barnen har full fart på och jag hinner inte alls få av mig utekläderna i samma fart. När jag kommer in har de alla samlats runt bordet och visar mig månadens hjälte: pepparkaksborgen! Den byggdes i slutet av november. Jessica gjorde bitarna och barnen hjälpte till att limma ihop dem och dekorera med godis och glasyr. Borgen står på en foliebricka som har klätts med snövädd och den omges av riktiga pepparkaksgranar. Naturligtvis har borgen också ett torn, annars skulle det inte vara en riktigt riktig borg. Den här borgen har varit på utställning på biblioteket några veckor och där vann den första pris i Houtskärs pepparkakshustävling!

Eftisbarnen är samlade runt den prisbelönta pepparkaksborgen, Houtskärs finaste pepparkakshus. Från vänster: Anton, Elin, Jakob, Alex och Isak

Eftiset verkar i skolans musiksals som avgränsas till matsalen med en skjutdörr. Idag leks det mest med bilar och flygplan. Och så pepparkaksborgen förstås. Bilarna och andra figurer som jag inte kan se är på kak- och saftkalas i borgen och bjuds in till de olika delarna av "ägaren". Elin bjuder på kalas i tornet till exempel. Det bjuds också på musikprogram och Lordi är populär artist. Det visar sig också att barnen är mycket bättre än jag och Jessica på att göra prutt ljud genom att blåsa luft med munnen tätt mot händerna eller armen, de är verkligen jättebra på det.

Barnens favoritleksaker är idag speciellt bilarna. Alex har med sig sina bästa bilar hemifrån för på eftis finns det inga bilar men nog en bilbana. Antons favorit är en leksaks-SAS-flygbuss medan Elin helst leker med barbidockorna. Hon och Linnéa har byggt möbler och gjort kläder åt de två dockorna. Isak har inte sin favoritbil med sig idag, den är radiostyrd berättar han.

Dagens mellanmål består av semlor med smör och ost och mjölk att dricka till. Under mellanmålet läser Jessica "Junibäckens jul" ur Astrid Lindgrens Julberättelser. Barnen är tysta av förväntan medan Jessica tar fram boken, de vill höra hela boken på en gång, eller åtminstone hela sagan. Sagostunden blir i alla fall kort idag för det finns så mycket annat att tänka på, t.ex. min kamera... Diskussionen går också kring vad som händer om man skär av siffran 8 som finns i botten på ett av mjölkglasen, får man 4 då? Eller två treor som blir 33...?

Anton visar upp sina favoritbilar, här testar han hur långt de kommer med en knuff. De bästa åkte in i väggen på andra sidan rummet.

Elin och Barbiedockorna. De är en mamma och en flicka och här sitter de på sina stolar vid sitt matbord och läser.

Mellanmål och sagostund. Jessica läser Junibackens jul och Jakob, Isak och Alex lyssnar.

Efter maten sköter dagens två dejurer om att glasen blir sköljda (Isak) och att bordet blir avtorkat (Elin). Sen är det dags att öppna julkalendern som består av gåtor. Eftersom det är måndag ska vi öppna också lördagens och söndagens luckor så det blir många gåtor idag. Isak hämtar lördagsgåtan:

– "Vilket djur kan hoppa högre än ett hus"?

Barnen gissar i tur och ordning på Känguru, Giraff... Det kan kanske vara en fågel som helt enkelt flyger över? Jessica hjälper efter en stund:

– "Kan ett hus hoppa"? Nä det kan det väl inte och i så fall hoppar ju vilket djur som helst högre än vad huset hoppar... Så svaret är att alla djur hoppar högre än ett hus.

Alex hämtar söndagens gåta:

"Snickare i alla länder

bör se upp för mina tänder

så att inte deras händer

går till spillo en i sänder."

Gissningarna går mellan tandborste och tandtroll till hammare och till sist till det rätta svaret som är sågen.

Jakob hämtar sen sista gåtan som är dagens lucka: "Vilken dag har solen gått upp men ej ner?" Den är lätt för rätta svaret i "idag", det kommer barnen snabbt på. Sen blir det fart på gåtgissandet och Elin frågar oss om vi vet när kineserna säger "God morgon". Jessica gissar att det ju måste

vara på morgonen, men alla barnen visste bättre. Det är ju naturligtvis när de har lärt sig svenska, visste inte Jessica det...?

Sen läser skolbarnen läxorna, tvåorna övar multiplikation och ettorna har läxor i addition och subtraktion. Barnen hjälper varandra med att förstå och lösa uppgifterna och det går undan i ett nafs.

Anton och Jakob gör läxor. Ettorna övar addition och subtraktion.

Elin och Alex som går på tvåan övar multiplikation.

Nu är det dags att riva och äta upp pepparkaksborgen. Barnen plockar bort bilarna och flygplanen och koncentrerar sig på att riva borgen i lagom stora bitar så att det ska se extra dramatiskt ut på foto. Gott är det dessutom bara man undviker de enstaka limklickarna. Glasyren räckte inte till på alla ställen för att dekorationerna skulle hållas stående. Och mitt i allt kommer föräldrarna för att hämta barnen och så är den här eftermiddagen slut. Barnen vinkar av mig när jag startar hemåt över färjorna igen.

Här äter eftisbarnen upp sin pepparkaksborg. Granar och väggar och dörrar och torn blir mindre och mindre och kommer så småningom att försvinna helt och hållet!

Isak vilar på eftiset gröna soffor

Anton visar upp granen som finns i eftisrummet. Den är färdig klädd och väntar på julen

